

NHẬN XÉT BƯỚC ĐẦU KẾT QUẢ VẬN DỤNG PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC TÍCH CỰC VÀO DẠY HỌC TIẾNG ANH CHUYÊN NGÀNH TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG QUÂN Y 2

Nguyễn Thị Hiền¹

TÓM TẮT

Mục tiêu: Đánh giá nhận thức và hiệu quả khi áp dụng phương pháp dạy học tích cực vào giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành.

Đối tượng và phương pháp: nghiên cứu thực nghiệm sư phạm trên 127 học viên học lớp y45b1 và y45b2 và 138 học viên nhóm chứng học lớp y44b1 và y44b2.

Kết quả: khảo sát trên 127 học viên của 2 lớp y45b1 và y45b2 cho thấy: mục đích của học viên học anh văn chuyên ngành chủ yếu là hoàn thành chương trình chiếm 95,27% và bị ép buộc học chỉ chiếm 2,36%. Hoạt động nhóm và sơ đồ tư duy là 2 phương pháp được học viên đánh giá rất hứng thú với tỷ lệ theo thứ tự là 77,2% và 90,6%. Đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức dạy học là điều kiện để học viên học tập tích cực hơn. Có sự khác biệt có ý nghĩa thống kê về kết quả học tập của học viên giữa 2 nhóm sử dụng phương pháp dạy học truyền thống và phương pháp dạy học tích cực với $p < 0,001$.

Kết luận: Mức hiệu quả của phương pháp dạy học tích cực cho kết quả tốt hơn phương pháp dạy học thông thường với mức điểm trung bình chênh nhau 0,79. Việc vận dụng phương pháp dạy học tích cực trong quá trình giảng dạy phù hợp với đặc điểm, yêu cầu của bài học về tiếng Anh chuyên ngành.

Từ khóa: phương pháp dạy học tích cực, tiếng Anh chuyên ngành.

TO EVALUATE THE RESULTS OF APPLICATING ACTIVE METHODOLOGY IN TEACHING SPECIALIZED ENGLISH AT MILITARY MEDICAL COLLEGE NO2

ABSTRACT

Objective: To evaluate cognition and effectiveness when applying active methodology

---

¹ Trường cao đẳng Quân y 2

Người phản hồi (Corresponding): Nguyễn Thị Hiền (hienqy2@gmail.com)

Ngày nhận bài: 15/10/2019, ngày phản biện: 31/10/2019

Ngày bài báo được đăng: 30/12/2019

in teaching specialized English.

Subject and method: Experimental Pedagogical research on 127 students in classes (y45b1, y45b2); and 138 students from the control group in classes (y44b1 and y44b2) from September 2017 to January 2018.

Results: Survey results on 127 students from two classes (y45b1, y45b2) showed that students' major purpose in learning English is to complete course accounting for 95,27%, and to be forced study only 2.36%. Group works and Mind map are two methods which students are very interested with the high rates in order 77,2% and 90,6%. Innovating teaching methods and form of organization are initial conditions to help students more active in learning. There was a statistically significant difference in learning outcomes between the two groups of students applying traditional method and active one with $p < 0,001$.

Conclusion: The effective level of active methodology is to create result better than traditional one with average point different about 0,79. Applying active learning and teaching methods are suitable with characteristics and requirements on specialized English lessons

Key words: active methodology, specialized English

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Phương pháp dạy học tích cực lấy người học làm trung tâm là một trong những mục tiêu giáo dục được nhiều nhà giáo dục nghiên cứu, đúc kết từ thực tiễn và xây dựng thành những lý luận mang tính khoa học và hệ thống [1].

Nhận thức được việc đổi mới phương pháp dạy học và học tập là một trong những vấn đề bức thiết hiện nay ở nước ta. Đảng, nhà nước cũng như Bộ GD&ĐT đã đưa ra nhiều nghị quyết, chỉ thị nhằm đổi mới phương pháp dạy học ở tất cả các cấp, bậc học.

Anh văn là một trong những ngôn ngữ giao tiếp phổ biến nhất trên toàn thế giới, được nhiều quốc gia và các tổ chức quốc tế sử dụng làm ngôn ngữ chính thức. Dạy và học tiếng Anh đã và đang trở thành một giải pháp hữu hiệu để làm giàu kiến thức, mở rộng cơ hội giao lưu quốc tế, tạo nên chất lượng của nguồn nhân lực.

Trong những năm vừa qua, hoạt động dạy môn Tiếng Anh của Trường Trung cấp Quân y 2 đã được cải tiến, nâng cao chất lượng và đã đạt được những kết quả nhất định. Việc xây dựng chương trình, kế hoạch dạy học cũng như tổ chức dạy học môn Tiếng Anh đã được thực hiện đúng quy chế, đảm bảo nội dung, chương trình, tiến độ. Phương pháp giảng dạy cũng được đội ngũ giáo viên chú trọng đổi mới. Tuy nhiên, trong quá trình giảng dạy Tiếng Anh chuyên ngành các giáo viên nhận thấy vẫn còn một số vấn đề cần xem xét và khắc phục. Phương pháp dạy học của giáo viên vẫn chưa thực sự phát huy được tính tích cực, chủ động của học viên trong học tập môn Tiếng Anh chuyên ngành.

Việc đổi mới phương pháp dạy học theo hướng phát huy tính tích cực nhằm nâng cao chất lượng dạy và học là mối quan tâm của mỗi cán bộ quản lý nói chung và giảng viên giảng dạy nói riêng. Xuất phát từ cơ sở lý luận và thực tiễn trên nên chúng tôi thực hiện

CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU KHOA HỌC

đề tài: “Thực trạng vận dụng phương pháp dạy học tích cực vào giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành tại Trường cao đẳng Quân y 2” với mục tiêu:

1. Đánh giá nhận thức của học viên khi áp dụng phương pháp dạy học tích cực vào giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành.

2. Đánh giá hiệu quả của phương pháp dạy học tích cực so với phương pháp dạy học truyền thống.

2. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP

2.1. Đối tượng

Nhóm thực nghiệm: 127 học viên học lớp y45b1 và y45b2 của trường Cao đẳng Quân y 2 từ tháng 9/2017 đến tháng 01/2018

Nhóm chứng: 138 học viên học lớp y44b1 và y44b2.

Tiêu chuẩn chọn vào: Tất cả các học viên tham gia học và đồng ý tham gia làm phiếu khảo sát sau buổi học đó.

Những học viên là hệ dân sự.

Thời gian đào tạo học viên tương đồng nhau.

Tiểu chuẩn loại trừ: các học viên không hoàn thành hết 2/3 mẫu phiếu khảo sát.

2.2. Phương pháp

Bảng 1. Mục đích học tập môn tiếng Anh chuyên ngành

Mục đích học tập	Số HV	Tỷ lệ (%)
Hoàn thành chương trình	121	95,27
Học để rèn luyện và vận dụng vào cuộc sống	96	75,59
Phụ vụ các môn học khác	67	52,76
Bị ép buộc	03	2,36
Khác	01	0,79

Nhận xét: Qua bảng 1: mục đích của học viên học anh văn chuyên ngành chủ yếu là

Thiết kế nghiên cứu: cắt ngang mô tả và thực nghiệm sư phạm.

Phương pháp lấy mẫu: lấy mẫu toàn bộ ở 2 lớp y45b1 và y45b2.

Phương pháp lượng giá

Lấy phiếu khảo sát về nhận thức của học viên khi được học phương pháp tích cực.

Sau mỗi bài học 18 tiết sẽ có một bài kiểm tra chất lượng bằng hai hình thức lượng giá: trắc nghiệm khách quan và tự luận

Phương pháp lượng giá cho thi kết thúc học phần: trắc nghiệm khách quan với một bộ đề thi đủ số lượng câu hỏi theo quy định.

Nhập và xử lý số liệu: nhập liệu bằng phần mềm excel 2010 và phân tích số liệu bằng phần mềm stata 14.0.

3. KẾT QUẢ

3.1. Đánh giá nhận thức của học viên khi áp dụng phương pháp dạy học tích cực vào giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành

Để nắm được sinh viên có tích cực trong học tập môn anh văn chuyên ngành và mục đích học tập môn này chúng tôi thực hiện khảo sát trên 127 học viên của 2 lớp y45b1 và y45b2.

hoàn thành chương trình chiếm 95,27% và bị ép buộc học chỉ chiếm 2,36%.

Nghiên cứu chúng tôi đã áp dụng các phương pháp giảng dạy tích cực như vấn đáp, hoạt động nhóm, sơ đồ tư duy, trò chơi vào giảng dạy thay cho phương pháp dạy học truyền thống.

Bảng 2. Mức độ hứng thú trong giờ học (n = 127)

Phương pháp	Mức độ hứng thú					
	Rất hứng thú		Hứng thú		Ít hứng thú	
	n	%	n	%	n	%
Vấn đáp	28	22,05	82	64,57	17	13,39
Hoạt động nhóm	98	77,2	29	22,8	0	0
Sơ đồ tư duy	115	90,6	12	9,4	0	0
Trò chơi	50	39,4	57	44,9	20	15,7

Nhận xét: Qua nghiên cứu của chúng tôi, hoạt động nhóm và sơ đồ tư duy là 2 phương pháp được học viên đánh giá rất hứng thú với tỷ lệ theo thứ tự là 77,2% và 90,6%.

Bảng 3. Điều kiện để học viên tích cực tham gia học tập tiếng Anh chuyên ngành

Điều kiện để học viên tích cực tham gia học tập	Số HV	Tỷ lệ (%)
Đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức dạy học	124	97,64
Điều kiện, phương tiện dạy học	111	87,40
Thái độ ứng xử của giáo viên	53	41,73
Đổi mới chương trình	57	44,88
Đổi mới hình thức kiểm tra	34	26,77

Nhận xét: Qua bảng 3 cho thấy: để sinh viên tích cực hơn trong giờ học môn tiếng Anh chuyên ngành thì điều kiện đầu tiên là đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức dạy học chiếm 97,64%.

3.2. Đánh giá hiệu quả của phương pháp dạy học tích cực so với phương pháp dạy học truyền thống

Chúng tôi thực hiện nghiên cứu thực nghiệm sư phạm trên 2 nhóm:

Nhóm chứng: sử dụng phương pháp dạy học truyền thống

Nhóm thực nghiệm: sử dụng phương pháp dạy học tích cực

Trước khi nghiên cứu thực nghiệm, nhóm nghiên cứu đã cho đánh giá các lớp học khi áp dụng phương pháp giảng dạy truyền thống để chọn ra 2 lớp có trình độ tương đương nhau.

CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU KHOA HỌC

Bảng 4: Kết quả tổng kết học phần của 2 nhóm

Xếp loại	Kết quả học viên			
	Nhóm thực nghiệm (n = 127)		Nhóm chứng (n = 138)	
	n	%	n	%
Xuất sắc	12	9,4	12	8,7
Giỏi	34	26,8	21	15,2
Khá	35	27,6	24	17,4
Trung bình Khá	20	15,7	24	17,4
Trung bình	23	18,1	36	26,1
Yếu	2	1,6	15	10,9
Kém	1	0,8	6	4,3
Điểm số trung bình của từng nhóm	7,25 ± 1,51		6,46 ± 1,58	
Giá trị p	<0,001			

* kiểm định phương sai một chiều anova

Nhận xét: có sự khác biệt có ý nghĩa thống kê về kết quả học tập của học viên giữa 2 nhóm sử dụng phương pháp dạy học truyền thống và phương pháp dạy học tích cực với $p < 0,001$.

Mức hiệu quả của phương pháp dạy học được chúng tôi đánh giá bằng điểm số trung bình của học viên. Điểm trung bình của nhóm áp dụng phương pháp dạy học tích cực là $7,25 \pm 1,51$ cao hơn và nhóm áp dụng phương pháp học tập truyền thông là $6,46 \pm 1,58$ chênh lệch nhau là $0,79 \pm 0,07$ điểm.

4. BÀN LUẬN

4.1. Đánh giá nhận thức của học viên khi áp dụng phương pháp dạy học tích cực vào giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành

Nghiên cứu 127 học viên về mục đích học tiếng Anh có tới 95,27% học để hoàn thành chương trình và 75,59% học để rèn

luyện và vận dụng vào cuộc sống. Nghiên cứu của chúng tôi tương tự như kết quả nghiên cứu của Nguyễn Văn Việt [2].

Hoạt động nhóm và sơ đồ tư duy là 2 phương pháp được học viên đánh giá rất hứng thú với tỷ lệ theo thứ tự là 77,2% và 90,6% tương tự như kết quả của Nguyễn Văn Việt [2] cho kết quả 71,0% sinh viên hứng thú với môn học, tuy nhiên vẫn có 24% sinh viên cho rằng môn học bình thường. Tạo hứng thú trong hoạt động thảo luận nhóm tạo hứng thú cho người học. Việc đặt học viên vào môi trường hoạt động nhóm là đặt học viên vào môi trường học tích cực. Qua phương pháp hoạt động nhóm, học viên mạnh dạn hơn, kỹ năng diễn đạt tốt hơn.[3]

Để sinh viên tích cực hơn trong giờ học môn tiếng Anh chuyên ngành thì điều kiện đầu tiên là đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức dạy học chiếm 97,64%. Nghiên cứu của Nguyễn Văn Việt cho thấy điều đầu tiên các em quan tâm là đổi mới phương pháp

dạy học và hình thức tổ chức dạy học [2] điều này phù hợp với mục tiêu đề tài, đổi mới và vận dụng phương tiện, phương pháp dạy học mới vào quá trình học tập, thái độ ứng xử của giáo viên cũng là nhân tố ảnh hưởng tích cực đến học tập, đổi mới chương trình và đánh giá cũng được quan tâm. Do vậy, bản thân giáo viên luôn phải vận dụng phương pháp dạy học tích cực nhằm tích cực hóa hoạt động nhận thức của sinh viên trong học tập.

4.2. Đánh giá hiệu quả của phương pháp dạy học tích cực so với phương pháp dạy học truyền thống

Kết quả tổng kết học phần Anh văn của học viên tuy chưa cao như mong đợi nhưng phần nào cải thiện được chất lượng dạy và học ngoại ngữ tại Trường trung cấp quân y 2. So sánh điểm trung bình của nhóm đối chứng và nhóm thực nghiệm chênh lệch nhau là 0,79. Như vậy có thể thấy rằng kết quả học tập của lớp thực nghiệm cao hơn lớp đối chứng. [3]

Phương pháp thực nghiệm sư phạm đã áp dụng được tính hiệu quả và tính khả thi khi áp dụng phương pháp dạy học tích cực không những giúp học viên nắm vững về mặt kiến thức mà còn phát triển cho học viên về mặt tư duy tích cực, biết cách tự giải quyết vấn đề tạo cơ sở cho người học hình thành khả năng giải quyết tình huống thực tiễn trong lúc học.

Thực tiễn, vận dụng phương pháp dạy học tích cực trong quá trình dạy học nói chung và giáo dục nói riêng cần có quy trình vận dụng theo từng bước để phù hợp với

đặc điểm, yêu cầu của bài học về tiếng Anh chuyên ngành.

KẾT LUẬN

Hoạt động nhóm và sơ đồ tư duy là 2 phương pháp được học viên đánh giá rất hứng thú với tỷ lệ theo thứ tự là 77,2% và 90,6%.

Điểm trung bình của nhóm áp dụng phương pháp dạy học tích cực là $7,25 \pm 1,51$ cao hơn và nhóm áp dụng phương pháp học tập truyền thống là $6,46 \pm 1,58$ chênh lệch nhau là $0,79 \pm 0,07$ điểm.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Tổng cục chính trị - Quân đội nhân dân Việt Nam (1999) “*Đổi mới phương pháp dạy học trong các trường đại học quân sự*”, Nhà xuất bản Quân đội Nhân dân, Hà Nội, tr 3-9.
2. Nguyễn Văn Việt (2009) “*Vận dụng Phương pháp dạy học tích cực trong quá trình dạy học môn giáo dục học ở trường Cao đẳng sư phạm Ngô Gia Tự Bắc Giang*”, Luận văn Thạc sỹ, Đại học sư phạm, tr.3-78.
3. Võ Đình Dũng (2010) “*Vận dụng phương pháp dạy học nêu vấn đề nhằm phát huy tính tích cực học tập của sinh viên trong quá trình dạy học bộ môn giáo dục học ở trường đại học, cao đẳng*”, Bộ môn Tâm lý Giáo dục, Trường Đại học Quảng Nam, tr. 12-45.
4. Nguyễn Việt Cường (2013) “*Vận dụng phương pháp dạy học tích cực trong quá trình dạy học môn tiếng Anh ở Trung tâm GDTX Yên Lạc – Vĩnh Phúc*”, tr.5-8.